Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0198

A 2024. évi európai választások mérlege

Az Európai Parlament 2025. szeptember 11-i állásfoglalása a 2024. évi európai választások mérlegéről (2025/2012(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ) és különösen annak 10. és 14. cikkére, valamint 17. cikkének (7) bekezdésére,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 20. és 22. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 21. és 39. cikkére, valamint 52. cikkének (1) bekezdésére,

– tekintettel a Lisszaboni Szerződést elfogadó kormányközi konferencia záróokmányához csatolt, az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkének (6) és (7) bekezdéséről szóló nyilatkozatra,

– tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és különösen annak 25. cikkére,

– tekintettel a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre és különösen annak 29. cikkére,

– tekintettel az állampolgárságuktól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának az európai parlamenti választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1993. december 6-i 93/109/EK tanácsi irányelvre[1],

– tekintettel az 1976. szeptember 20-i 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozathoz csatolt, az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló

[1] HL L 329., 1993.12.30., 34. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1993/109/oj.

okmány módosításáról szóló, 2018. július 13-i (EU, Euratom) 2018/994 tanácsi határozatra[1],

– tekintettel az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok jogállásáról és finanszírozásáról szóló, 2014. október 22-i 1141/2014/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2],

– tekintettel az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok jogállásáról és finanszírozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslathoz 2022. szeptember 15-én elfogadott módosításaira[3],

– tekintettel az állampolgárságuktól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának az európai parlamenti választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló, 2021. november 25-i bizottsági javaslatra (COM(2021)0732),

– tekintettel a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló, 2024. március 13-i (EU) 2024/900 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[4],

– tekintettel a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról szóló, 2022. október 19-i (EU) 2022/2065 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet)[5],

– tekintettel a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról szóló, 2024. június 13-i (EU) 2024/1689 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet)[6],

– tekintettel az Európai Parlament és a Régiók Európai Bizottsága közötti, 2024. május 13-i együttműködési megállapodásra,

---

1 HL L 178., 2018.7.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/994/oj.
2 HL L 317., 2014.11.4., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1141/oj.
3 HL C 125., 2023.4.5., 485. o.
4 HL L, 2024/900, 2024.3.20., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj.
5 HL L 277., 2022.10.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
6 HL L, 2024/1689, 2024.7.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

– tekintettel az Európai Parlament és a Régiók Európai Bizottsága közötti, a 2024-es európai választások előkészítése és nyomon követése során folytatott együttműködésről szóló, 2024. február 28-i egyetértési megállapodásra,

– tekintettel az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról, a 76/787/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozat és az e határozathoz csatolt, az Európai Parlament tagjainak közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány hatályon kívül helyezéséről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2022. május 3-i álláspontjára[1],

– tekintettel az európai választások értékeléséről szóló, 2020. november 26-i állásfoglalására[2],

– tekintettel a 2024-es európai választásokról szóló, 2023. december 12-i állásfoglalására[3],

– tekintettel a Bizottság megválasztásáról szóló, 2024. november 27-i határozatára[4],

– tekintettel a Bizottság 2020. december 3-i, Európai Demokráciára vonatkozó cselekvési tervére (COM(2020)0790) és az ezt követő, 2023. decemberi demokráciavédelmi csomagra,

– tekintettel az európai demokráciapajzzsal foglalkozó különbizottság felállításáról, valamint feladatainak, létszámának és megbízatása idejének meghatározásáról szóló, 2024. december 18-i határozatára[5],

– tekintettel a Szerződések módosítására irányuló európai parlamenti javaslatokról szóló, 2023. november 22-i jelentésére[6],

– tekintettel az Európa jövőjéről szóló, 2022. májusi konferencia végeredményéről szóló jelentésre,

– tekintettel a Bizottság 2024. október 30-i bővítési csomagjára,

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

---

1 HL C 465., 2022.12.6., 171. o.
2 HL C 425., 2021.10.20., 98. o.
3 HL C, C/2024/4160, 2024.8.2., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4160/oj.
4 HL C, C/2025/1811, 2025.4.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1811/oj.
5 HL C, C/2025/1981, 2025.4.11., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1981/oj.
6 HL C, C/2024/4216, 2024.7.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj.

– tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére (A10-0156/2025),

A. mivel az elmúlt 25 évben a 2024-es európai választásokon volt a legmagasabb az európai parlamenti választások részvételi aránya, amely elérte az 50,74%-ot (ami kis mértékű növekedés a 2019-és 50,66%-hoz képest), ami pozitívan és határozottan mutatja az európai polgárok uniós ügyek iránti érdeklődését; mivel a részvételi adatok tagállamonként igen eltérőek voltak, és 89,01% és 21,35% között szóródtak, ami nyomatékosítja, hogy Unió-szerte folyamatos politikai befektetésre van szükség a választási részvétel terén;

B. mivel a 2024-es európai választásokat két tagállamban a parlamenti választásokkal, nyolc tagállamban a helyi és regionális választásokkal, egy tagállamban pedig egy népszavazással egyidejűleg tartották;

C. mivel a legtöbb tagállamban az előző európai választásokhoz képest magasabb részvételi arányt regisztráltak;

D. mivel néhány tagállamban kiterjesztették a választójogot, 16 évre csökkentve a választójogi korhatárt, és ezzel kétmillió, 18 év alatti polgárral bővült a választásra jogosultak köre; mivel egyes tagállamok a jelöltek korhatárát is 18 évre csökkentették, míg más tagállamokban ez továbbra is 25 év; mivel összesen mintegy 25 millió fiatal szavazott első alkalommal;

E. mivel a választásokat követő Eurobarométer felmérés szerint a fiatalok (25 év alattiak) európai választásokon való részvétele 6%-kal csökkent a 2019. évi választásokhoz képest, és a 2019. évi 42%-ról 2024-re 36%-ra esett vissza; mivel a fiatalok részvételi arányára az elkövetkező években is figyelmet kell fordítani a politikai erőfeszítések során;

F. mivel nem áll rendelkezésre elegendő egységes és részletes adat a kiszolgáltatott csoportok részvételére vagy az alternatív szavazási módszerek alkalmazására vonatkozóan; mivel az európai választásokkal kapcsolatos adatok gyűjtésére szolgáló nemzeti kereteket tovább kell harmonizálni a tényeken alapuló uniós szintű szakpolitikai megoldások támogatása érdekében;

G. mivel a szavazólapokon mintegy 18 400 jelölt és 490 jelöltlista szerepelt, akik különböző, nagyrészt a tagállamok nemzeti rendelkezései által szabályozott választási rendszerek keretében kampányoltak; mivel a jelöltek nyilvántartásba vételére szolgáló időszakok és a kampányidőszakok több hónaptól néhány hétig terjedtek; mivel kilenc tagállamban nem indulhattak független egyéni jelöltek;

H. mivel a tagállamok között továbbra is jelentős különbségek vannak az aktív és passzív választási jogra vonatkozó szabályozási megközelítések és korlátozások terén; mivel a választási szabályok és

eljárások Unió-szerte történő összehangolását célzó fontos reformok még elvégzésre várnak;

I. mivel a legutóbbi Eurobarométer felmérés szerint a 2024. évi európai választásokon az embereket az olyan közös európai kérdésekről való véleménynyilvánítás motiválta a szavazásra, mint a megélhetési költségek, a gazdaság, a migráció, a jogállamiság és az éghajlatváltozás; mivel a nemzeti vitákban ezeket a kérdéseket gyakran kizárólag nemzeti politikai szempontból közelítik meg; mivel a politikai pártok és jelöltek felelőssége, hogy megfelelően tájékoztassák a polgárokat az uniós szintű szakpolitikai választásokról és kormányzásról, beleértve a polgárok tájékoztatását az európai politikai pártokról és azokról a képviselőcsoportokról, amelyekhez a Parlamentben kapcsolódnak;

J. mivel központosított európai választói nyilvántartás hiányában továbbra is kihívást jelent a tagállamok közötti, esetleges többszörös regisztrációkra vonatkozó adatcsere, nem utolsósorban azért, mert nem állnak rendelkezésre a kettős állampolgárságra vonatkozó adatok;

K. mivel az alulreprezentált és kiszolgáltatott csoportok választási részvételét és képviseletét különleges intézkedések segítik elő; mivel 11 tagország törvényben rögzítette a női kvótát;

L. mivel mintegy 11 millió, más tagállamban élő uniós polgár volt jogosult arra, hogy a lakóhelye szerinti országban szavazzon; mivel a lakóhelyük szerinti országban való részvételük során még mindig adminisztratív akadályokba ütköznek; mivel a Parlament 2023. február 14-i álláspontját, amely ezen akadályok kezelésére irányult, a Tanács figyelmen kívül hagyta;

M. mivel az egészséges demokrácia alapja, hogy a választók szabadon hozzáférhetnek az elképzelések, perspektívák és információk széles köréhez; mivel a szólásszabadság biztosítja, hogy a jelöltek, a pártok, a média és a polgárok véleményt nyilváníthassanak, vitát folytathassanak politikákról, és szabadon megoszthassák egymással a tényeket, segítve a szavazókat a megalapozott döntések meghozatalában;

N. mivel az egészséges politikai vitát negatívan befolyásolja a dezinformáció; mivel a dezinformáció terjedése – többek között, de nem kizárólag a közösségi médiában – továbbra is növekvő rendszerszintű fenyegetést jelent az európai választási és demokratikus folyamatokra nézve; mivel a Bizottság kötelezettségszegési eljárásokat indított, valamint vizsgálatot indított egyes nagy online platformok ellen, többek között a megtévesztő politikai hirdetések, valamint a tartalomfigyelés és -moderálás hiánya miatt, amely a nemzeti digitális szolgáltatási koordinátorok kinevezésének hiányából vagy az érintett szerveknek a digitális

szolgáltatásokról szóló, jogszabályban előírt feladatok ellátására való felhatalmazásának hiányából ered; mivel különösen az X közösségimédia-platform (korábban Twitter) és tulajdonosa, Elon Musk vállalati politikája és kommunikációja révén továbbra is nyíltan szembeszáll az uniós szabályozó hatóságokkal;

O. mivel a politikai reklám átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló új (EU) 2024/900 rendelet legtöbb rendelkezése még nem lépett hatályba az európai választások idején; mivel ez a rendelet várhatóan kiegészíti a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályt, és megerősíti az EU választási beavatkozással szembeni rezilienciáját;

P. mivel a fogyatékossággal élő személyek Parlamenten belüli képviseletének javítása elengedhetetlen a valóban inkluzív és sokszínű jogalkotó szerv előmozdításához;

Q. mivel az európai fiatalok az EU teljes népességének 25%-át teszik ki, miközben a parlamenti helyeknek csupán 10%-át töltik be 30 évesnél fiatalabb választott képviselők;

R. mivel a 2024-es választások eredményeképp a Parlamentben összességében csökkent a nők képviselete, hiszen jelenleg a képviselői helyek mintegy 38,6%-át töltik be nők, szemben a 2019. évi 40%-kal;

S. mivel a közelmúltbeli geopolitikai zavarok, többek között a Covid19-világjárvány, Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított és indokolatlan, teljes körű agresszív háborúja és a transzatlanti kapcsolatok aggasztó változása katalizátorként erősítették a dezinformációs narratívákat;

T. mivel a közelgő bővítés az Unió intézményi felépítésének mélyreható reformját teszi majd szükségessé, amely valószínűleg választási keretét is érinti; mivel a több mint 30 tagállamból álló Unió csak akkor lehet releváns és független globális szereplő, és csak akkor működhet megfelelően, ha döntéshozatala kevésbé bürokratikus és hatékonyabb, és egy valóban európai, transznacionális és közös demokratikus szférára épül;

Európai demokrácia a 2024-es európai választások után

1. emlékeztet arra, hogy az EU alkalmassága és képessége arra, hogy polgárai nevében megbirkózzon a 21. század kihívásaival, nagymértékben attól függ, hogy képes-e fenntartani és előmozdítani egészséges és demokratikus vitákat, miközben biztosítja a választások és a demokratikus folyamatok rezilienciáját és integritását; hangsúlyozza, hogy ezek nem tekinthetők magától értetődőnek, és koherens szakpolitikai keret révén meg kell erősíteni és védeni kell őket; meggyőződése, hogy ez a munka még korántsem fejeződött be, és hogy fokozni kell a politikai erőfeszítéseket a választásokon való részvétel növelése, valamint annak érdekében,

hogy az Unió döntéshozatala kevésbé bürokratikus, demokratikusabb és hatékonyabb legyen;

2. üdvözli a 10. európai választásokon való részvétel viszonylag magas arányát, amely az összesített 50,74%-os részvételi aránnyal kis mértékű növekedést mutat a 2019-es választásokhoz képest; meggyőződése, hogy ezek az adatok a nyilvánosságnak az európai projekt iránti határozottabb elkötelezettségét, valamint a Parlament és az általa a polgárok mindennapi életére gyakorolt hatás növekvő jelentőségét tükrözik; mindazonáltal aggodalmát fejezi ki a tagállamok körében tapasztalt igen eltérő részvételi arányok miatt, és továbbra is eltökélt szándéka, hogy Unió-szerte fokozza a különbségek megszüntetésére és a valamennyi csoport részvételi arányának növelésére irányuló szakpolitikai erőfeszítéseket;

3. üdvözli az európai intézmények és az Európai Műsorszórók Szövetségének arra irányuló erőfeszítéseit, hogy az egész kontinensen növeljék az európai választások jelöltjeinek láthatóságát, többek között több nagy horderejű páneurópai vita révén, amelyeken a különböző politikai családok vezető jelöltjei vesznek részt, valamint a választási részvétel növelését célzó viták révén, amelyek az európai fiatalok körében a figyelemfelkeltést szolgálják; üdvözli saját intézményi kommunikációs stratégiájának pozitív hatását, amelynek célja az volt, hogy felhívja a figyelmet a választásokra azáltal, hogy a „Használd a szavazatod, vagy mások döntenek helyetted” szlogennel rávilágít azok fontosságára; úgy véli, hogy javult az intézmények közötti és a tagállamok választási hatóságaival a választási részvétel növelése érdekében folytatott együttműködés, és vállalja, hogy fokozza a koordinációs erőfeszítéseket ezen a területen; további jelentős beruházásokra szólít fel e kampányok és közvetítések hatókörének a 2029-es választásokra való kiterjesztése érdekében; hangsúlyozza az Európai Parlament kapcsolattartó irodáinak fontos és pozitív szerepét az európai választásokon;

4. hangsúlyozza, hogy az európai „démosz” és a közös demokratikus tér létrehozásához először is egy hosszú távú stratégián alapuló kulturális váltásra, valamint az európai tudatosság és polgárság megerősítésére szolgáló megfelelő forrásokra van szükség, szoros együttműködésben a civil társadalommal és a társadalmi érdekelt felekkel; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamokban az európai választások érdekében folytatott kampányokat túlságosan gyakran tisztán nemzeti politikai szempontból közelítik meg, még akkor is, ha ezek a kampányok közös európai kérdésekkel foglalkoznak; felhívja a nemzeti politikai pártokat és az európai választások jelöltjeit, valamint a nemzeti médiaorgánumokat, hogy megfelelően és hitelesen tájékoztassák a polgárokat az uniós szintű kormányzásról, többek között azokról az európai politikai pártokról és európai parlamenti képviselőcsoportokról, amelyekhez a nemzeti pártok kapcsolódnak; ösztönzi a nemzeti feleket, hogy e tekintetben fokozzák az együttműködést európai partnereikkel, és javítsák

európai láthatóságukat; vállalja, hogy ehhez támogató szabályozási környezetet teremt;

5. hangsúlyozza, hogy többet kell tenni az alulreprezentált csoportok európai választásokon való részvételének növelése érdekében; aggodalmát fejezi ki a fiatalok részvételi arányának csökkenése miatt, és vállalja, hogy fokozza a politikai erőfeszítéseket annak érdekében, hogy növelje a választási kampányok elérését e kulcsfontosságú demográfiai csoport körében; megjegyzi, hogy kulcsfontosságú a fiatalok bevonása az EU jövőjébe; ösztönzi a tagállamokat, hogy fogadjanak el célzott szakpolitikai kereteket mind a szavazási, mind a jelöltként való indulási lehetőségekre vonatkozóan, többek között konkrét tájékoztató kampányok és alternatív szavazási módszerek, például postai úton vagy meghatalmazott útján történő szavazás révén; elismeri, hogy folytatni kell az inkluzívabb választási folyamat felé történő előrelépést annak biztosítása érdekében, hogy minden polgár egyenlő esélyekkel vehessen részt a demokratikus folyamatban; megjegyzi, hogy csak néhány európai parlamenti képviselő tartozik olyan nemzeti és etnikai kisebbségekhez, amelyeket a tagállamok alkotmányos vagy jogi keretei, valamint az Európa Tanács vonatkozó eszközei hivatalosan kisebbségként ismernek el; hangsúlyozza, hogy a rasszizmus, a megkülönböztetés és a kirekesztés elleni küzdelem az EU alapvető értékeiből és az EU Alapjogi Chartájából fakadó kötelezettség; felhívja a tagállamokat és a nemzeti politikai pártokat, hogy fogadjanak el proaktív és arányos intézkedéseket az ilyen kisebbségek, köztük a roma közösségek európai választásokon való hatékony bevonásának és képviseletének előmozdítása érdekében, a nemzeti alkotmányos rend teljes körű tiszteletben tartása mellett;

6. kiemeli, hogy valószínűleg nem voltak tisztességesek a magyarországi országgyűlési választások; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) választási megfigyelő missziójának a 2022. április 3-i magyarországi országgyűlési választásokról és népszavazásról szóló végleges jelentése[1] megállapította, hogy a választásokat „az egyenlő esélyek hiánya árnyékolta be”; hangsúlyozza, hogy a magyar kormány felelős az uniós jognak és az EUSZ 2. cikkében foglalt értékeknek való megfelelés helyreállításáért, és mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a határozott uniós fellépés hiánya hozzájárult a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok helyzetének romlásához Magyarországon, ahol a vonatkozó mutatók szerint kiépült a választási autokrácia hibrid rendszere; aggodalmát fejezi ki a magyar legfőbb ügyész számos kérelme miatt, hogy függesszék fel több európai parlamenti képviselő mentelmi jogát;

---

[1] Az ODIHR választási megfigyelő missziójának zárójelentése – Magyarország, 2022.

7. megismétli azt a régóta hangoztatott álláspontját, hogy az uniós választási keret további reformjára és kiigazítására van szükség ahhoz, hogy az európai választások demokratikusabbak, reziliensebbek, inkluzívabbak és valóban európaiak legyenek; rámutat e tekintetben számos függőben lévő szakpolitikai kezdeményezésre, és megismétli az Európai Unió Tanácsához és az Európai Tanácshoz intézett felhívását, hogy konstruktívan működjenek együtt a Parlamenttel az európai polgárok érdekeit szolgáló szakpolitikai megoldások megtalálása érdekében;

Intézményi és választójogi reform

8. meggyőződése, hogy az európai választások szabályozási keretét felül kell vizsgálni és korszerűsíteni kell a polgárok választási lábnyomának növelése és a 27 tagállam közötti szabályozási széttagoltság csökkentése érdekében, többek között egyetlen közös szavazási nap és a választójog egységes, alsó korhatárának meghatározása révén; emlékeztet arra, hogy az (EU, Euratom) 2018/994 tanácsi határozat várhatóan jelentős pozitív lépéseket fog hozni ebben a tekintetben, csakúgy, mint az új választási törvényre irányuló, függőben lévő 2022. május 3-i javaslat számos eleme; ismételten felhívja a Tanácsot, hogy konstruktívan működjön együtt a Parlamenttel a gyors jóváhagyás lehetővé tétele érdekében; emlékeztet arra, hogy a 27 tagállam közül 26 már ratifikálta a 2018. évi felülvizsgálatot, és vállalja, hogy kritikusan értékeli, hogy annak végrehajtása miért késlekedett a különböző tagállamokban;

9. sajnálja, hogy a „mobilis polgárok” parlamenti választásokon való aktív és passzív választójogára vonatkozóan javasolt új szabályokat a Tanács nem fogadta el időben a 2024-es választásokra; rámutat arra, hogy a mobilis polgároknak a Szerződések által biztosított parlamenti választásokon való választójogának teljes körű gyakorlása előtt még mindig a demokratikus részvétel olyan indokolatlan akadályai állnak, mint a vonatkozó feltételek és szabályok ismeretének hiánya; elismeri, hogy a függőben lévő tanácsi irányelvtervezet foglalkozna ezen akadályok egy részével; sajnálja azonban, hogy a Tanács – bár hivatalosan megfelelt az EUMSZ 22. cikke (2) bekezdésének – nem foglalkozott érdemben a Parlament véleményének tartalmával; megismétli különösen arra irányuló javaslatait, hogy tegyék lehetővé a választói névjegyzékbe való felvételt, amint a választók bejelentik lakóhelyüket, és erősítsék meg a helyi önkormányzatokra vonatkozó nyelvi és tájékoztatási követelményeket, továbbá hogy könnyítsék meg a szavazók alulreprezentált csoportjai szavazati jogának gyakorlását, és fokozzák a tagállamok figyelemfelkeltő kampányait a civil társadalom aktív bevonásával; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy külföldön élő állampolgáraik részt vehessenek az európai választásokon, többek között a konzuli szolgálatok megerősítése és a postai úton történő szavazás lehetővé tétele révén; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy valamennyi tagállam biztosítsa az idősek és

a fogyatékossággal élő személyek számára a szavazóhelyiségekhez való akadálytalan hozzáférést;

10. határozottan támogatja a politikai pártok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy továbbfejlesszék a csúcsjelöltállítási (*Spitzenkandidaten*-) eljárás végrehajtását annak érdekében, hogy kapcsolatot teremtsenek a választások, a Parlament összetétele és a Bizottság elnökének jelölése között, hogy ezáltal átláthatóbbá váljon a polgárok számára az uniós végrehajtó hatalom kinevezése; hangsúlyozza, hogy ez a folyamat első alkalommal tette lehetővé a polgárok számára, hogy ténylegesen befolyásolják a Bizottság elnökének jelölését, ami jelentős előrelépést jelent a polgárok közvetlen szerepvállalásával; elismerését fejezi ki az európai politikai pártoknak azért, hogy jóval a választások előtt megnevezték jelöltjeiket; megjegyzi, hogy ez a folyamat ezúttal viszonylag sikeres volt, mivel a Bizottság elnöke, bár közvetlenül nem választható meg szavazással, a legtöbb szavazattal rendelkező képviselőcsoport csúcsjelöltjeként indult; rámutat, hogy a Bizottság elnökének európai választások révén történő megválasztása növelné a tisztség betöltőjének elszámoltathatóságát és demokratikus legitimitását; továbbra is meg van azonban győződve arról, hogy számos kulcsfontosságú sikertényező – például az európai demokratikus szféra folyamatos fejlődése és megszilárdítása – még mindig hiányzik, ami megakadályozza az ezen informális és szabályozatlan politikai folyamatban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását;

11. hangsúlyozza az európai politikai pártok hozzájárulásának fontosságát az európai közpolitikai kérdésekről folytatott vitákhoz és az európai politikai tudatosság kialakításához; úgy véli, hogy ezek a pártok biztosíthatják az olyannyira szükséges ellensúlyt a dezinformáció és a félretájékoztatás terjedésével szemben a választásokat megelőzően; üdvözli az európai politikai pártok és európai politikai alapítványok jogállásáról és finanszírozásáról szóló 1141/2014/EU, Euratom rendelet átdolgozásáról született megállapodást, amely megszünteti a fennmaradó joghézagokat, jogbiztonságot teremt, és hozzájárul az európai politikai pártokat korlátozó akadályok felszámolásához, képessé téve őket arra, hogy betöltsék a Szerződések által rájuk ruházott szerepet, többek között azáltal, hogy növeli láthatóságukat a tagállamokban a választási kampány alatt és a csúcsjelöltek népszerűsítése során;

12. felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be tilalmat a külföldi adományokra vonatkozóan, beleértve a természetbeni és pénzbeli hozzájárulásokat vagy juttatásokat, valamint korlátozzák a politikai pártoknak és jelölteknek nyújtott adományokat; úgy véli, hogy azokat a politikai szereplőket, akiknek külföldi szereplő pénzbeli vagy természetbeni hozzájárulást ajánlott és/vagy aki ilyet fogadott el, kötelezni kell arra, hogy ezt jelentsék az illetékes hatóságoknak, továbbá ezt az információt uniós szinten is be kell jelenteni a teljes Unióra kiterjedő ellenőrzés lehetővé tétele érdekében;

13. hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az európai politikai alapítványok szerepét és láthatóságát az európai demokratikus szférában; emlékeztet, hogy ezek az alapítványok kulcsszerepet játszanak a politikai vita, a szakpolitikai kutatás és az állampolgári ismeretek határokon átnyúló fejlesztésében, hozzájárulva ezáltal egy valóban európai közvélemény kialakulásához; kéri, hogy biztosítsanak számukra megfelelő eszközöket és forrásokat annak érdekében, hogy támogatni tudják az európai politikai pártokat a polgárok bevonására, az európai értékek előmozdítására és a jövőbeli választási kampányokban való érdemi részvételre irányuló erőfeszítéseikben; emlékeztet arra, hogy az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok jogállásáról és finanszírozásáról szóló 1141/2014/EU, Euratom (átdolgozásra váró) rendelet alkalmazásáról szóló bizottsági jelentésnek különös figyelmet kell fordítania az európai politikai alapítványok finanszírozására vonatkozó szabályokra, és szükség esetén javaslatot kell tennie a rendelet módosítására;

14. hangsúlyozza, hogy további intézményi munkára van szükség az európai szavazók által az EU kormányzására gyakorolt hatás megerősítése érdekében; e tekintetben rámutat a folyamatban lévő szerződésmódosítási eljárásra, amely az Európa jövőjéről szóló konferencia nyomán indult el; felhívja a figyelmet a Bizottság elnökének kinevezésében és megerősítésében a Tanács és a Parlament által betöltött szerep megfordítására irányuló javaslatára, hogy e szerepek pontosabban tükrözzék az európai választások eredményeit; kiemeli azt a javaslatát is, hogy a Parlament kapjon jogalkotási kezdeményezési jogot, amelynek végrehajtása közvetlen kapcsolatot teremtene a polgárok által a parlamenti képviselőkre leadott szavazatok és az uniós szintű szakpolitikai eredmények között; kiemeli továbbá a Parlament vizsgálati jogának modernizálására irányuló javaslatát az uniós végrehajtó hatalom feletti demokratikus ellenőrzés megerősítése érdekében; felhívja az Európai Tanácsot, hogy tartsa be a Szerződéseket, és indokolatlan késedelem nélkül szavazzon a konvent összehívásáról e javaslatok megvitatása érdekében;

Intézményi reziliencia

15. hangsúlyozza a helyi, regionális, nemzeti és európai kérdések közötti összefüggések megerősítésének fontosságát; üdvözli e tekintetben a helyi és regionális vezetők aktív és pozitív részvételét az európai témákban és vitákban, különösen a választások előtti időszakban, többek között a Régiók Bizottsága munkája, valamint annak hálózatai és kampányai révén;

16. emlékeztet, hogy az antidemokratikus retorika elleni küzdelem a polgárokhoz legközelebb álló szinten a leghatékonyabb, többek között a helyi és regionális vezetők aktív bevonása révén; e tekintetben, különösen a gazdasági stagnálással szembesülő

régiókban, ahol a hosszú távú egyenlőtlenségek erősítik az euroszkeptikus pártok támogatottságát, hangsúlyozza az uniós kohéziós politika pozitív szerepét, amelynek prioritásként kell kezelnie az alapvető regionális szükségleteket, biztosítva, hogy senki se maradjon le;

17. mély aggodalmát fejezi ki az egyre növekvő számú belső és külső fenyegetés miatt, amelyek erodálják az európai demokrácia szerkezetét; elítéli, hogy egyes jelöltek, köztük a tagállamok kormánypártjainak jelöltjei nyíltan az EU-ra vonatkozó hamis és külföldi finanszírozású narratívák alapján kampányoltak, miközben EU-ellenes érzelmeket szítottak;

18. ismételten hangot ad mély és régóta fennálló aggodalmának az európai demokratikus folyamatokba való rosszindulatú beavatkozás, többek között a dezinformáció tartós tendenciája miatt; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamok kormányai aktívan hozzájárulnak a dezinformáció terjesztéséhez; elítéli különösen az orosz és más nem uniós országbeli állami és nem állami szereplők által támogatott online dezinformációs kampányokat, amelyek célja, hogy polarizálja az európai választókat, és bizalmatlanságot keltsen a körükben; megjegyzi, hogy a külföldi beavatkozásra a választások előtt kerül sor, és az a választások előtti időszakban tetőzik; elítéli az Európai Parlament több képviselőjét, hogy készségesen együttműködtek a bűnügyi nyomozás tárgyát képező Voice of Europe médiaplatformmal az ukrajnai agresszív háborúról szóló, a Kreml által támogatott narratívák népszerűsítése érdekében;

19. megismétli a Bizottsághoz és a tagállamokhoz intézett felhívását, hogy fokozzák a külföldi beavatkozás és a dezinformáció elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseket egy többrétegű, összehangolt és ágazatközi stratégia révén, amelyet megfelelő pénzügyi források támogatnak, hogy az EU-t és tagállamait az előrejelzésre és rezilienciára vonatkozó megfelelő politikákkal, valamint elrettentő eszközökkel lássák el; e tekintetben felhívja a Bizottságot, az Európai Külügyi Szolgálatot és a tagállamokat, hogy erősítsék tovább a dezinformációra, valamint a külföldi információmanipulációra és beavatkozásra adott uniós stratégiai választ, és rámutat az elmúlt években tett számos uniós szakpolitikai erőfeszítésre, többek között a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra, a dezinformáció visszaszorítását célzó megerősített gyakorlati kódexre és a demokráciáról szóló cselekvési terv keretében elindított kezdeményezésekre; aggodalommal veszi tudomásul, hogy az online platformok aránytalan befolyást gyakorolnak a nyilvános diskurzusra; aggodalommal veszi tudomásul az egyes platformok politikai indíttatású döntéseiről szóló beszámolókat, amelyek döntések veszélyeztethetik a véleménynyilvánítás szabadságát és a demokratikus pluralizmust;

20. hangsúlyozza a kiegyensúlyozott és szabad médiakörnyezet fontosságát a tagállamokban, amely az európai demokrácia kulcsfontosságú pillére, különösen a választási ciklusokban; elismeri, hogy bár az EU globális vezető szerepet tölt be a tömegtájékoztatás szabadsága terén, valamint 2024-ben elfogadták a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendeletet, és hatályba lépett a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek elleni irányelv[1], az uniós médiakörnyezetre nehezedő növekvő belső és külső nyomás szükségessé teszi a tömegtájékoztatás szabadságának további megerősítését az EU-ban, többek között az európai választások előkészítése során; emlékeztet arra, hogy egyes tagállamokban 2024-ben nőtt az újságírók elleni támadások száma;

21. a leghatározottabban elítéli a politikai erőszak minden formáját; mély aggodalmát fejezi ki a 2024-es választásokat megelőző időszakban bekövetkezett számos incidens miatt; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként a politikai erőszak megelőzését olyan jogszabályok, keretek és politikák megerősítése révén, amelyek védik a politikusokat, a politikai jelölteket, az aktivistákat, az újságírókat és a polgárokat a választási időszakban elkövetett erőszaktól és zaklatástól; hangsúlyozza egy olyan átfogó megközelítés fontosságát, amely magában foglalja a megelőzést, a védelmet és az edukációt a politikai erőszak előfordulásának csökkentése érdekében, különösen a politikai erőszak veszélyeivel kapcsolatos tudatosság előmozdítása, valamint a tolerancia kultúrájának és az eltérő politikai vélemények tiszteletben tartásának előmozdítása révén; kiemeli, hogy a választási csalások nem a választás napján kezdődnek, hanem a jogállamiság, a demokratikus elvek, a sajtószabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága lebontásával, valamint a külföldi dezinformáció és propaganda terjesztésével; aggodalommal állapítja meg, hogy a rendszerszintű kihívások befolyásolhatják a szabad és tisztességes választások következetes fenntartását valamennyi tagállamban;

22. mély aggodalmát fejezi ki a rendszerellenes és nyíltan EU-ellenes pártok 2024-es választások alatti növekedése és választási sikere miatt; rámutat, hogy ez a változás a politikai diskurzus radikalizálódásához és a Parlament további polarizációjához vezet, emellett szélesebb körű platformot biztosít a külföldi dezinformáció és propaganda terjesztéséhez is; elítéli a gyűlöletbeszédet, a megkülönböztetést, az idegengyűlöletet vagy az erőszakot előmozdító politikai retorika minden formáját, és sürgeti az összes politikai szereplőt, hogy kezdjenek konstruktív, tényeken alapuló

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1069 irányelve (2024. április 11.) a közéletben részt vevő személyeknek a nyilvánvalóan megalapozatlan keresetekkel vagy visszaélésszerű bírósági eljárásokkal („közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel”) szembeni védelméről (HL L, 2024/1069, 2024.4.16., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

párbeszédet, amely tiszteletben tartja a demokratikus értékeket, az emberi jogokat és a jogállamiságot; vállalja, hogy további reformokat hajt végre és javítja az Unió működését a polgárok elvárásainak való jobb megfelelés érdekében; felhívja az összes érintett szereplőt, hogy proaktívabban kommunikáljanak az EU által politikáin keresztül valamennyi európai polgár mindennapi életéhez és biztonságához nyújtott pozitív hozzájárulásról;

23. kötelezettséget vállal arra, hogy az európai demokráciapajzzsal foglalkozó különbizottságon keresztül értékeli ezeket a kereteket, amely bizottságnak a plenáris üléstől kapott megbízatása magában foglalja a demokratikus folyamatokba való beavatkozás kezelését, továbbá a választások tisztességességének és integritásának megőrzését célzó intézkedések, valamint az uniós demokratikus folyamatokhoz hozzájáruló politikák végrehajtását; hangsúlyozza, hogy a bizottság ezért kulcsfontosságú eszközként szolgál a rosszindulatú beavatkozások megelőzéséhez azáltal, hogy azonosítja az esetleg kihasználható joghézagokat, hiányosságokat és átfedéseket; ezzel párhuzamosan felhívja a Bizottságot, hogy teljes körűen és indokolatlan késedelem nélkül érvényesítse ezeket a szabályozási kereteket, különösen azon platformok esetében, amelyek továbbra is nyíltan szembeszállnak az uniós szabályozó hatóságokkal;

24. elismeri a kiberbiztonság és a kiberinfrastruktúra fontosságát az európai választások integritásának védelmében; figyelmeztet a mesterséges intelligencián alapuló befolyásolási műveletek potenciális kockázataira;

25. rámutat arra, hogy közvetetten a nemzeti választások eredményei is befolyásolják az európai intézmények összetételét, például a biztosjelöltek jelölése vagy a hivatalban lévő nemzeti politikai többségnek a Tanács ülésein való részvétele révén; ezzel összefüggésben hangsúlyozza az általános választások demokratikus jellegének fontosságát minden tagállamban;

26. arra a következtetésre jut, hogy az európai demokrácia csak addig virágozhat, amíg sikerül megerősíteni és megvédeni az európai demokratikus és választási folyamatokat; e tekintetben hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a szabad és tisztességes választásokat, és egyúttal meg kell védeni a választások integritását az uniós demokrácia elleni belső és külső fenyegetésekkel szemben; aggodalommal állapítja meg, hogy továbbra is hiányzik a dezinformáció terjedésének és egyes közösségimédia-platformok befolyásának az ellenőrzése; hangsúlyozza a jelenleg hatályos teljes jogi keret érvényesítésének rendkívüli fontosságát a teljes választási folyamat integritásának megőrzése érdekében;

°

° °

27. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.